

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Consultatie “Tijdelijk opschalingsinstrument waterstofproductie via elektrolyse”

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Samenvatting van reacties op de consultatie

“Tijdelijk opschalingsinstrument waterstofproductie via elektrolyse”

1. Inleiding

De internet consultatie is gepubliceerd met de volgende inleidende toelichting:

De consultatie gaat over een tijdelijk opschalingsinstrument ter ondersteuning van de bouw van elektrolyzers en de productie van groene waterstof. Het tijdelijke opschalingsinstrument wordt gefinancierd vanuit de 35 miljoen euro per jaar die beschikbaar is voor de nieuwe tijdelijke exploitatiesteun, zoals aangekondigd in de beleidsagenda als onderdeel van de kabinetsvisie waterstof van 30 maart 2020. Het beoogde totale subsidiebedrag bedraagt circa 250 miljoen euro voor het gehele instrument dat uit één of enkele tenders zal bestaan. Dit is het bedrag waar bij deze consultatie van uit wordt gegaan.

Deze consultatie gaat uit van de mogelijkheden onder het bestaande Milieu- en Energiesteunkader (MESK).

De internet consultatie heeft open gestaan van 12 januari tot en met 9 februari 2021.

2. Aantal reacties en korte analyse van soorten respondenten

In totaal zijn 44 reacties ontvangen:

- 33 reacties van respondenten die voornemens zijn een elektrolyser te realiseren of daar tenminste nauw bij zijn betrokken, waaronder een aantal consultants en gemeenten.
- 9 reacties van respondenten die wel belang hebben bij de bouw van elektrolyzers maar daar zelf geen actieve bemoeienis mee hebben: enerzijds ontwikkelaars/leveranciers van elektrolyzers en anderzijds brancheorganisaties.
- 1 reactie gericht op import van waterstof.
- 1 reactie gericht op productie van waterstof uit biomassa.

3. Welk soort regeling, aantal vollasturen en subsidiebedragen

Uit de consultatie volgt het volgende beeld over het gewenste soort regeling in combinatie van het aantal vollasturen en subsidiebedragen:

- Twee derde deel (17 van 26) van de respondenten die op deze vraag duidelijk antwoordt, geeft aan dat de drie onder vraag 1 van de consultatie voorgestelde mogelijke subsidieregelingen (opties 1., 2. en 3.) niet geschikt zijn: optie 3 valt af omdat een investeringssubsidie alleen doorgaans niet genoeg is (ook de exploitatie moet worden gesubsidieerd), optie 1 valt af omdat er significant meer vollasturen nodig zijn dan 2000, en optie 2 valt af omdat een looptijd van 7 jaar te kort is.
- Uit de respons van het overgrote merendeel van de respondenten blijkt direct of indirect dat ondersteuning van operationele kosten meer prioriteit heeft dan ondersteuning van investeringskosten. Met andere woorden: een exploitatiesubsidie maakt elektrolyseprojecten in veel gevallen mogelijk, alleen een investeringssubsidie doet dat slechts in enkele gevallen.
- Ongevraagd geven 15 respondenten aan dat een effectieve stimulering van elektrolyzers moet bestaan uit een exploitatiesubsidie **plus** een investeringssubsidie (optie 4).

- Alle respondenten die aantallen vollasturen noemen, noemen aantallen significant hoger dan 2000. Daaruit blijkt dat de bestaande categorie in de SDE++ voor waterstof via elektrolyse (2000 vollasturen per jaar) niet aansluit bij daadwerkelijke projecten. Wel zijn er enkele respondenten die aangeven met 2000 vollasturen en 1000 € per ton CO₂ (circa 10 € per kg H₂) een project te kunnen ontwikkelen.
- Vier respondenten benoemden dat de nadruk van de SDE++ op CO₂-emissiereductie / klimaatwinst te knellend is om de SDE++ als serieuze kandidaat te zien voor een goede opschalingsregeling, omdat in geval van (grote) elektrolyzers de klimaatwinst vooral in een later stadium komt. Ongeveer een gelijk aantal andere respondenten daarentegen verkiest een tender onder de huidige SDE++, voornamelijk omdat zij snelle invoering van een regeling belangrijk vinden. Een groot aantal respondenten gaf aan de SDE++ (of soortgelijke) exploitatiesubsidie een goed instrument te vinden als het aantal vollasturen kan worden vergroot.
- Een aantal respondenten gaf inzicht in benodigde subsidiebedragen. Gemiddeld wordt een benodigde subsidie genoemd van ruim 4 M€ subsidie over de totale looptijd van 15 jaar per MW elektrolyser. De genoemde benodigde subsidiebedragen variëren behoorlijk. Daarbij is het niet zo dat grote projecten goedkoper zijn dan kleine projecten, en er lijkt op het eerste gezicht ook geen duidelijk verband te zijn tussen hoogte van de benodigde subsidie en “netgekoppeld of direct gekoppeld”.
- Slechts een beperkt aantal respondenten stelt per eind 2021 of begin 2022 over een WABO vergunning te beschikken.
- Een aantal respondenten spreekt een voorkeur uit voor twee of meerdere tenders.

Uit de reacties op optie 1 bleek dat deze variant in de consultatietekst onvoldoende duidelijk was omschreven. Achteraf gezien hadden de twee woorden “Aparte tender” in de consultatietekst nader toegelicht moeten worden. Wat werd bedoeld is een aparte tender los van de grote jaarlijkse SDE++ tender waarin alle technieken concurreren. De aparte tender wordt dan opengesteld alleen voor waterstofproductie via elektrolyse. Het doel van de consultatie van deze optie was specifiek te toetsen of elektrolyseprojecten uit kunnen met de bestaande voorwaarden onder de SDE++.

4. Overige relevante reacties

De reacties van de respondenten bevatten zeer relevante informatie over het aantal projecten dat al in detail is voorbereid, voorziene aantallen vollasturen, indicaties van productiekosten van waterstof en daarmee van benodigde subsidies, en nog veel meer. Deze details zullen worden benut bij het ontwerpen van een subsidieregeling.

Overige relevante reacties van de respondenten zijn:

- Ten aanzien van de huidige SDE++ categorie wordt genoemd dat het ontbreken van de mogelijkheid van bedrijf op ‘waakvlamniveau’ een groot aandachtspunt is en dat bij een directe koppeling een aansluiting op het elektriciteitsnet daarom nog steeds nodig is.
- Een aantal respondenten is bang dat kleine projecten in competitie (in een tender) het zullen afleggen tegen grote projecten (100 MW of groter), en pleit daarom voor speciale aandacht of een speciale regeling voor kleinschalige projecten.
- Ten aanzien van de subsidielooptijd geeft een groot aantal van de respondenten aan dat 15 jaar een gangbare looptijd is.
- Een aantal respondenten geeft aan dat voor realisatie van hun project transport/buffering van waterstof een noodzakelijke randvoorwaarde is.
- In antwoord op de vraag met welke subsidievoorwaarden de kans op realisatie van projecten kan worden vergroot, wordt door de respondenten het meest (meer dan drie maal) genoemd (i) bankgaranties (ná subsidiebeschikking), (ii) WABO vergunning verleend/onherroepelijk, (iii)

afnameovereenkomst voor (een deel van) de waterstof en (iv) voldoende financiële onderbouwing van het project.

- Het overgrote deel van de respondenten zal de elektrolyser zelf gaan exploiteren.
- Iets minder dan de helft van de respondenten is MKB.

5. Vervolg

In de komende periode wordt de vormgeving van de tijdelijke opschalingsregeling waterstof via elektrolyse uitgewerkt en wordt de regeling voorgelegd aan de Europese Commissie ter verkrijging van goedkeuring. We verwachten medio 2021 hierover te kunnen communiceren, via [deze pagina](#) op de website van het Nationale Waterstof Programma.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
[Contact](#)
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | juli 2022
Publicatienummer: RVO-157-2022/RP/DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.